

Onderwerp

Informatierecht Provinciale Staten bij privaatrechtelijke verbonden partijen

Registratienummer

3194363

Datum

19 december 2023

Afdeling/Bureau

SENB

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Gerritsen, A.J.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden*Kern mededeling:*

De provincie gebruikt verbonden partijen als instrument voor het realiseren van haar beleidsdoelstellingen op verschillende beleidsterreinen. Een verbonden partij kan verschillende juridische vormen hebben. Vanuit Provinciale Staten is de laatste jaren meer aandacht voor privaatrechtelijke verbonden partijen. Ook constateren wij dat de informatiebehoefte van Provinciale Staten de afgelopen jaren is veranderd. Mede daarom hebben wij, als Gedeputeerde Staten, advocatenkantoor Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. gevraagd hebben om een duiding te geven van enerzijds de informatieplicht die wij hebben op grond van de Provinciewet en anderzijds de verplichtingen die wij privaatrechtelijk als aandeelhouder hebben. Wij hechten er aan om de informatievoorziening over privaatrechtelijk verbonden partijen zorgvuldig te organiseren. Daarom nemen we het advies van Pels Rijcken mee in de actualisatie van de Kadernota Verbonden Partijen, die in 2024 plaats zal vinden.

Tijdens de behandeling van de Programmabegroting 2024 in de Statenvergadering van 8 november 2023 hebben wij, Gedeputeerde Staten, toegezegd dat wij het advies van Pels Rijcken aan u beschikbaar te stellen met daarbij een korte duiding van dit advies.

*Mededeling:***Aanleiding**

Voor het uitvoeren van publieke taken en daarmee het realiseren van provinciale beleidsdoelstellingen kan de provincie verschillende instrumenten inzetten. Een van deze instrumenten is de uitvoering van taken door verbonden partijen. De provincie heeft door de jaren heen verschillende keren gekozen voor de ontwikkeling en inzet van dit instrument, waarbij vooraf een keuze wordt gemaakt in de rechtsvorm van een verbonden partij. De rechtsvorm is bepalend voor de slagvaardigheid van de verbonden partij, het financieel risico dat de provincie loopt, maar ook voor de afstand tot de provincie en daarmee de afstand tot democratische controle en verantwoording.

Voor het zomerreces is er in de Staten naar aanleiding van vragen van de fractie van 50+ een discussie gevoerd over de vraag welke informatie Gedeputeerde Staten ter beschikking stelt aan Provinciale Staten in geval van Horizon. Het toenmalige college stelde zich op het standpunt dat het college alleen die informatie – al dan niet vertrouwelijk – kan verstrekken die zij heeft in haar rol als aandeelhouder. De uitkomst van dit debat betekende dat de fractie van 50+ niet alle informatie kreeg c.q. heeft gekregen die ze heeft gevraagd. Daags na het debat gaf de fractievoorzitter van 50+ te kennen aan de algemeen directeur van de Provincie dat het standpunt van Gedeputeerde Staten niet juist was, omdat in geval van 100% aandeelhouderschap er een andere juridische basis is om informatie te delen.

Na overleg met het college heeft de algemeen directeur, in opdracht van het college, Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. (hierna: Pels Rijcken) enkele vragen voorgelegd, omdat er een vermenging lijkt plaats te vinden van publiek recht (Provinciewet) met privaat recht (Burgerlijk Wetboek). Wij hebben daarom het advocatenkantoor Pels Rijcken gevraagd om de relatie tussen deze verschillende wetgevingen te duiden voor privaatrechtelijke partijen met rechtspersonen,

waarbij sprake is van provinciaal bezit van aandelen. Het gaat hierbij om besloten vennootschappen (B.V. 's) of naamloze vennootschappen (N.V. 's) U vindt het advies van Pels Rijcken als bijlage bij deze mededeling. In tegenstelling tot de indruk die in recente Commissie- en Statenvergaderingen zou kunnen zijn gewekt, is onze uitvraag en het daadwerkelijke advies niet toegespitst op één specifieke verbonden partij, maar ziet het toe op alle B.V. 's en N.V. 's waar de provincie aandeelhouder van is.

De belangrijkste conclusies van het advies zijn:

- De mate van aandeelhouderschap (percentage zeggenschap) maakt in wettelijke context niet uit. Er is geen verschil of de provincie 100% aandeelhouder is of 80% of 50% of 20%. Gedeputeerde Staten kan en moet op verzoek van de Staten alle informatie, al dan niet onder geheimhouding, delen waarover zij beschikt in haar rol als aandeelhouder.
- Van het college van Gedeputeerde Staten moet worden verwacht dat zij op de best mogelijke manier haar aandeelhouderschap uitoefent.
- Daarvoor is het ook nodig om met de verbonden partijen een vertrouwensrelatie op te bouwen en prudent met informatie om te gaan om het opgebouwde vertrouwen gestand te doen.
- Is dat vertrouwen er niet dan kan het bestuur en/of de Raad van commissarissen van de verbonden partij eigenstandig beslissen – en staat daarmee overigens in haar recht – om de aandeelhouder van minder informatie te voorzien.
- Als dat laatste het geval is dan kan de aandeelhouder, in ons geval Gedeputeerde Staten, het aandeelhouderschap niet goed genoeg meer vervullen.
- Provinciale Staten hebben een controlerende rol ten aanzien van Gedeputeerde Staten omtrent het aandeelhouderschap. Heeft Gedeputeerde Staten het aandeelhouderschap goed vervuld is hierbij de hoofdvraag. Vanuit die basis zou Provinciale Staten dan ook Gedeputeerde Staten om informatie moeten vragen om tot een oordeel te komen.

Het college is van oordeel dat de combinatie van goed aandeelhouderschap en vanuit het aandeelhouderschap alle informatie delen met Provinciale Staten vraagt om een balans die niet te knippen is met een schachtje, maar die voor een belangrijk deel gebaseerd moet zijn op gevoel voor balans. Ofwel het goed beoefenen van het aandeelhouderschap door Gedeputeerde Staten wordt mede mogelijk gemaakt door een prudente informatievraag van Provinciale Staten.

Leeswijzer

Wij hebben Pels Rijcken gevraagd om in hun advies uw recht op informatie volgens de Provinciewet te duiden ten opzichte van de verantwoordelijkheden die de provincie als aandeelhouder heeft op basis van het Burgerlijk wetboek. Het advies ziet dan ook toe op de provinciale rol als aandeelhouder. In deze mededeling schetsen wij de contouren waarbinnen het advies is geschreven.

Deze mededeling kent de volgende opbouw:

1. Rollen van de provincie bij besloten en naamloze vennootschappen.
2. Relatie Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in het kader van aandeelhouderschap bij B.V. 's en N.V. 's.

1. Rollen van de provincie bij besloten en naamloze vennootschappen

Op basis van de Programmabegroting 2024 (bladzijde 158) heeft de provincie zeventien verbonden partijen, waarvan één niet voldoet aan de wettelijke definitie maar wel als dusdanig wordt beschouwd. Van deze zeventien verbonden partijen¹ zijn er tien waarin de provincie aandelen bezit.

¹ Verbonden partijen kunnen publieksrechtelijk van aard zijn (gemeenschappelijke regelingen) of privaatrechtelijk (zonder rechtspersoonlijkheid [vennootschap onder firma en commanditaire vennootschappen] of met rechtspersoonlijkheid [besloten vennootschap, naamloze vennootschap]).

Deze tien verbonden partijen hebben allen de rechtsvorm van besloten dan wel naamloze vennootschap. Het gaat hierbij om de volgende ondernemingen:

- Afvalzorg Holding N.V.
- Alliander N.V.²
- Groeifonds Flevoland B.V.
- Horizon B.V. (voormalig Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (OMFL) B.V.)
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten²
- Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) N.V.
- Sportservice Flevoland B.V.
- TMI Proof of Concept Fonds Flevoland B.V.
- Visit Flevoland B.V.
- Vitens N.V.²

Bij veel van deze verbonden partijen heeft de provincie meerdere rollen. Deze rollen zijn in te delen in de aandeelhoudersrol en de opdrachtgevers-/subsidiegeversrol.

De opdrachtgeversrol richt zich met name op het realiseren van korte termijn prestaties door de uitvoering van werkzaamheden door de verbonden partij.

In de aandeelhouderrol wordt gekeken naar de effecten van het gevoerde beleid van de vennootschap op middellange en lange termijn ten aanzien van de strategische kaders. Daarnaast moet een aandeelhouder waken voor de continuïteit van de onderneming, terwijl een opdrachtgever zoveel mogelijk resultaat wil zien tegen zo laag mogelijke kosten. Dit is een spanningsveld tussen beide rollen. Beide rollen hebben wij hieronder nog verder toegelicht.

Aandeelhoudersrol

De provincie heeft in het verleden besloten om in de eerdergenoemde vennootschappen te participeren middels het verkrijgen van aandelen. Deze aandelen zijn aangekocht om het publiek belang voor de provincie te borgen. Wat het publiek belang is, is vooraf gedefinieerd en is verankerd in de statuten van de vennootschap (doelen van de vennootschap). Bij het deelnemen in of het oprichten van deze verbonden partijen hebben Provinciale Staten de mogelijkheid gehad om wensen en bedenkingen te uiten (artikel 158, tweede lid Provinciewet) over het voornemen van Gedeputeerde Staten om deel te nemen in of het oprichten van de bovengenoemde verbonden partijen. Op deze wijze hebben Provinciale Staten hun standpunt omtrent deze verbonden partijen destijds kenbaar kunnen maken.

Vanuit de aandeelhoudersrol is de enige vorm van financiering aan deze verbonden partijen de kapitaalstorting op de aandelen (meestal eenmalig, tenzij er sprake is van uitgifte van nieuwe aandelen). Deze kapitaalstortingen zijn onderhevig aan goedkeuring van Provinciale Staten (autoriseren van kredieten).

Als aandeelhouder treedt de provincie privaatrechtelijk op en is zij bij haar uitoefening van haar bevoegdheden gehouden aan hetgeen is bepaald in het Burgerlijk Wetboek en de Statuten van de vennootschap. Veelal zien de bevoegdheden van de aandeelhouder(s) toe op de doelstellingen en de strategische koers van de vennootschap.

In 3.4 van het advies van Pels Rijcken wordt aangegeven dat een aandeelhouder best haar eigen belang, met enige terughoudendheid, mag behartigen. Dit stelt bijvoorbeeld de provincie in staat als aandeelhouder het publieke belang te behartigen. Echter heeft de aandeelhouder ook rekening te houden met vennootschappelijke belangen of belangen van andere belanghebbenden. Het Burgerlijk Wetboek (artikel 2:8) schrijft voor dat de provincie in de uitoefening van haar aandeelhoudersrol zich redelijk en billijk moet gedragen.

² Gelet op het relatief klein aandeel (minder dan 1% van de aandelen zijn in bezit van de provincie) en de beperkte relatie van de verbonden partij met het realiseren van beleidsdoelstellingen van de provincie zijn deze partijen niet opgenomen in de verdere duiding.

Gelet op de door uw Staten gevraagde informatie uit hoofde van het aandeelhouderschap bij deze verbonden partijen hebben wij in de bijlage van deze mededeling een overzicht opgenomen van de statutaire bevoegdheden die wij als (één van de) aandeelhouder(s) hebben.

Opdrachtgeversrol

Naast de aandeelhoudersrol heeft de provincie bij diverse uitvoeringsorganisaties ook een opdrachtgeversrol. De opdrachtgeversrol ziet toe op het behalen van resultaten, die bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen van de provincie.

Dit kan door middel van:

- a. het verstrekken van subsidie(s). Subsidies worden verleend aan derden voor hun activiteiten, die bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelstellingen van de provincie. Middels de subsidiebeschikking kunnen proportionele verplichtingen worden gesteld omtrent het uitvoeren van deze activiteiten. Subsidies zijn onderhevig aan de bepalingen in de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening Flevoland 2023. Het verstrekken van een subsidie is een publieksrechtelijke handeling.
- b. het verstrekken van een opdracht in de zin de Aanbestedingswet 2012. Dit is een privaatrechtelijke overeenkomst tussen twee partijen, waarbij er concrete afspraken worden gemaakt over te leveren goederen of diensten aan de provincie als rechtspersoon.

2. Relatie Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten in het kader van het aandeelhouderschap bij B.V. 's en N.V. 's

Op grond van artikel 158, eerste lid sub d. Provinciewet besluiten wij, als Gedeputeerde Staten, over privaatrechtelijke rechtshandelingen. Zoals hierboven beschreven kenmerkt het aandeelhouderschap zich privaatrechtelijk. Deze wettelijke bepaling leidt ertoe dat wij, als Gedeputeerde Staten, de aandeelhoudersrol van de provincie vervullen en dat het besluit van ons college door de Commissaris van de Koning³ wordt ingebracht in de algemene vergadering van aandeelhouders.

Conform de wetgeving legt het bestuur van een privaatrechtelijke rechtspersoon verantwoording af over het gevoerde beleid via het bestuursverslag en de jaarrekening. In ditzelfde document legt eventueel de Raad van Commissarissen verantwoording af over het gehouden toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap.

Onder 3.7 en uitgebreider in 3.16 van het advies beschrijft Pels Rijcken de relatie tussen ons, als Gedeputeerde Staten, en uw Staten. Het is uw rol als Provinciale Staten om toezicht te houden op hoe wij, als college, de aandeelhoudersrol bij een verbonden partij hebben ingevuld. U bent niet belast met het controleren van de deelneming zelf.

In de Kadernota Verbonden Partijen 2015 is door uw Staten vastgelegd hoe en wanneer wij verantwoording aan u dienen af te leggen over hoe wij het aandeelhouderschap hebben ingevuld. Ook het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt in artikel 26 (met doorverwijzingen naar artikel 9 en 15) eisen aan deze verantwoording. In de begroting en de jaarstukken van de provincie wordt aan deze eisen voldaan.

Recent hebben wij met elkaar gesproken over uw wens om informatie te ontvangen die wij vertrouwelijk vanuit onze aandeelhoudersrol hebben verkregen van de verbonden partij. Een groot deel van het advies van Pels Rijcken gaat hierover. Wij onderschrijven het belang van artikel 167 van de Provinciewet betreffende informatiebehoefte/rechten van uw Staten voor het kunnen

³ Op basis van een, door de Commissaris van de Koning, verstrekte volmacht kan ook een ander persoon deze rol vervullen.

Mededeling

Bladnummer

5

Registratienummer

3194363

uitoefenen van uw controlerende taak van ons college. Wel zullen wij bij uw verzoek, overeenkomstig onderdeel 3.22 van het advies, moeten afwegen in hoeverre uw informatiebehoefte samenhangt met uitoefening van de aandeelhoudersrol door het college.

Ook dienen wij bij uw verzoek tot informatie de verplichting tot opleggen van geheimhouding mee te wegen (3.24 van het advies). Gelet op het feit dat aandeelhoudersinformatie vaak een vertrouwelijk karakter heeft en/of wij op bepaalde documenten al eerder geheimhouding hebben opgelegd, kunnen deze documenten veelal niet opgevraagd worden conform artikel 2 of 3 van de Verordening Ambtelijke bijstand Flevoland 2021. Dit omdat een provinciale ambtenaar geen geheimhouding kan opleggen en niet bevoegd is om te beslissen om een geheim document te verstrekken. Deze informatieverzoeken zullen dan ook overeenkomstig het Reglement van Orde aan het college gesteld moeten worden.

Bijlagen

Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Advies Pels Rijcken: De informatievoorziening aan Provinciale Staten met betrekking tot als aandeelhouder ontvangen informatie	3200811	Ja
Overzicht bevoegdheden algemene vergadering van aandeelhouders	3201765	Ja

PELS RIJCKEN

Advies

voor Het college van Gedeputeerde Staten van Flevoland
van [REDACTED] (Pels Rijcken)
datum 22 november 2023
inzake De informatievoorziening aan Provinciale Staten met betrekking tot als aandeelhouder ontvangen informatie
zaaknr 11020437

1 Inleiding en samenvatting

- 1.1 U hebt ons verzocht te adviseren over – kort samengevat – hoe om te gaan met verzoeken van leden van Provinciale Staten (“**PS**”) om informatie die de provincie Flevoland (“**de provincie**”) ontvangt in hoedanigheid van aandeelhouder. In dat verband heeft u zeven (deel)vragen gesteld.
- 1.2 Het antwoord op die vragen treft u hieronder aan (hoofdstuk 3). Voorafgaand daaraan schetsen wij eerst het juridisch kader (hoofdstuk 2). Een samenvatting is opgenomen als antwoord op vraag 7, dat te vinden is bij nr. 3.30 en verder.

2 Juridisch kader

Provinciewet: de verantwoordings- en inlichtingenplicht

- 2.1 Het college van Gedeputeerde Staten (“**GS**”) en ieder van de leden afzonderlijk zijn aan PS verantwoording schuldig over ‘het gevoerde bestuur’ (artikel 167 lid 1 Provinciewet). Voor (leden van) PS bestaat met het oog hierop een recht op inlichtingen (artikel 167 lid 2 Provinciewet). GS moet de door leden van PS gevraagde inlichtingen aan PS geven, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang (artikel 167 lid 3 Provinciewet).¹
- 2.2 ‘Strijd met het openbaar belang’ is de enige in de wet omschreven uitzondering op de inlichtingenplicht. De wetgever heeft ervan afgezien de term ‘openbaar belang’ nader

¹ Zie voor de vergelijkbare verantwoordings- en inlichtingenplichten van de commissaris van de Koning als eenhoofdig bestuursorgaan artikel 179 lid 1 Provinciewet. Gelet op de bevoegdheid van GS om te kunnen besluiten tot de oprichting van en deelneming in een rechtspersoon (artikel 158 Provinciewet), spreken wij in dit advies steeds over GS.

uit te werken. Slechts in uitzonderlijke gevallen kan het zwaarwegende belang om PS te informeren terzijde worden geschoven.²

- 2.3 GS hebben immers de mogelijkheid geheimhouding op te leggen ten aanzien van door hem aan PS over te leggen stukken (ingevolge artikel 84 jo. 85 lid 2 Provinciewet). De gronden voor het opleggen van geheimhouding kunnen worden gevonden in artikel 5.1 lid 1 en 2 van de Wet open overheid ("**Woo**"). Verstrekt GS geheime informatie aan PS, dan moet hij dat aan de voltallige PS doen. De mogelijkheid om één of enkele leden onder geheimhouding informatie te vertrekken, is met de inwerkingtreding van de nieuwe regels voor geheimhouding per 1 april 2023 komen te vervallen.

Vgl. Kamerstukken II 1985/86, 19403, nr. 3, p. 60 (inzake de vergelijkbare bepalingen uit de Gemeentewet):

"In de artikelen 168 en 180 van dit ontwerp, regelende de verantwoordingsplicht van het college en van de burgemeester tegenover de raad, is dan ook het begrip openbaar belang gehandhaafd, waaraan een veel minder ruime betekenis moet worden gehecht dan aan de in de Wob genoemde weigeringsgronden. Daar komt nog bij dat het college en de burgemeester bij een weigering van de gevraagde inlichtingen wegens strijd met het openbaar belang mede moeten hebben afgewogen of die strijd ook aanwezig is, indien de informatie zou geschieden onder oplegging van geheimhouding." (onderstreping toegevoegd)

En Kamerstukken II 1968/69, 9882, nr. 3, p. 3:

"De werkzaamheid van het gemeentebestuur in het openbaar belang impliceert dat aan de wettelijke regeling betreffende het afleggen van verantwoording niet een zodanige toepassing moet worden gegeven dat door het openbaar belang in het gedrag zou komen. Men denke in dit verband aan de mogelijkheid dat inlichtingen, worden verlangd, waarvan het verstrekken wegens de daarin voorkomende persoonlijke gegevens tot ernstige benadeling van particulieren zou leiden, aan zaken die "sub judice" zijn of meer in het algemeen aan gevallen waarin afweging van alle in het geding zijnde belangen tot het weigeren van inlichtingen moet leiden."

- 2.4 Vanaf het moment dat geheime informatie met PS wordt gedeeld, is PS exclusief bevoegd de geheimhouding op te heffen (artikel 86 lid 4 Provinciewet). Ook is vanaf dat moment PS als enige bevoegd deze informatie nog met anderen delen. Daarover kan PS regels stellen (artikel 85 lid 6 Provinciewet).

3 Beantwoording vragen

- 3.1 Wij zullen ons antwoord opbouwen aan de hand van de door u gestelde deelvragen.

² Vgl. Kamerstukken II 1985/86, 19403, nr. 3, p. 145-146.

1. Welke wetgeving is van toepassing op het handelen van de provincie als aandeelhouder van besloten vennootschappen? Waar moet de provincie zich bij haar handelen als aandeelhouder rekenschap van geven?

- 3.2 De provincie is als aandeelhouder gebonden aan Boek 2 BW. Op grond daarvan heeft een aandeelhouder – voor zover relevant – binnen de algemene vergadering recht op informatie (artikel 2:217 lid 2) en onder meer de verplichting om zich in lijn met de redelijkheid en billijkheid te gedragen (artikel 2:8 lid 1 BW).
- 3.3 De wet kent aan de algemene vergadering specifieke bevoegdheden toe, benoemt de dwingendrechtelijke bevoegdheden van de algemene vergadering en geeft daarnaast de mogelijkheid om (bij statuten) de bevoegdheden van de algemene vergadering uit te breiden.³ Voorts heeft de algemene vergadering een restbevoegdheid: artikel 2:217 lid 1 BW kent de algemene vergadering alle bevoegdheden toe die niet bij de wet of de statuten zijn toegekend aan het bestuur of aan anderen.
- 3.4 Bij de uitoefening van die bevoegdheden moeten aandeelhouders handelen in lijn met de redelijkheid en billijkheid. In de literatuur is aangenomen dat aandeelhouders hun eigen belang mogen behartigen, waarbij, zij het met enige terughoudendheid, ook de belangen van de aandeelhouder in een andere hoedanigheid een rol mogen spelen.⁴ Ook is in de literatuur aangenomen dat aandeelhouders onder bepaalde omstandigheden niet hun eigen belang mogen nastreven bij de uitoefening van hun aandeelhoudersrechten, maar rekening moeten houden met het vennootschappelijk belang (en/of de belangen van medeaandeelhouders of andere stakeholders).⁵ Dit staat voor aandeelhouders niet met die bewoordingen in de wet, maar vloeit voort uit de redelijkheid en billijkheid van artikel 2:8 BW.
- 3.5 De provincie moet zich in de eerste plaats als publieke aandeelhouder in algemene zin bewust zijn van het doel van het aandeelhouderschap, namelijk de bijdrage daarvan aan de borging van een publiek belang.⁶ Dit ziet vooral op de vraag of het aangaan of aanhouden van een deelneming in het publieke belang is. Ook zal de provincie in haar rol van aandeelhouder de deelneming zoveel mogelijk in staat moeten stellen om dat publieke belang te behartigen.
- 3.6 De provincie heeft zich uiteraard ook te houden aan eigen beleid ten aanzien van deelnemingen en verbonden partijen. In het geval van de provincie gaat het dan om de Kadernota Verbonden partijen 2015⁷ en het Protocol Verbonden Partijen van juni

³ Zie artikel 2:239 leden 1, 3 en 4 BW.

⁴ B. Kemp, *Aandeelhoudersverantwoordelijkheid: De positie en rol van de aandeelhouder en aandeelhoudersvergadering*, Deventer: Kluwer 2015, p. 198.

⁵ S.C.E.F. Moulen Janssen, *De positie van aandeelhouders bij preventieve herstructureringen*, Deventer: Kluwer 2020, par. 2.7.1.2.

⁶ Zie Nota Deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022, p. 6 en Protocol Verbonden Partijen van de provincie van juni 2016, p. 11.

⁷ Op 28 oktober 2015 vastgesteld.

2016. In het Protocol Verbonden Partijen staat over informatievoorziening – voor zover hier relevant – het volgende:⁸

Algemene informatievoorziening:

De informatievoorziening voor PS bestaat ten minste uit de volgende vier elementen:

- a. Eens per vier jaren wordt de Kadernota Verbonden partijen geactualiseerd.
- b. Er is een paragraaf Verbonden partijen in de jaarlijkse begroting en jaarrekening/jaarverslag (zie 5).
- c. Belangrijke afwijkingen en veranderingen worden gemeld in bestuurlijke voortgangsrapportages in de Planning en Control (P&C)-cyclus.
- d. Gedeputeerde Staten leveren gevraagd en ongevraagd actief informatie aan PS over een verbonden partij.

NB: dit is het kader voor informatieverstrekking over provinciale deelnemingen door de provincie aan PS. Dit kader lijkt op hoe de informatiepositie van het parlement is geregeld bij staatsdeelnemingen. Daarbij geldt dat het parlement bij het aangaan en afstoten van deelnemingen vooraf wordt geïnformeerd.⁹ In sommige gevallen kan het parlement alleen vertrouwelijk worden geïnformeerd, bijvoorbeeld als koersgevoelige informatie in het spel is. De minister van Financiën heeft werkafspraken gemaakt met het parlement over dergelijke vertrouwelijke overleggen.¹⁰ Voorts is er een monitoringscyclus voor staatsdeelnemingen. De minister zendt elk jaar het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen aan het parlement.¹¹ In dit jaarverslag legt de minister van Financiën verantwoording af over hoe hij zijn rol als aandeelhouder van de staatsdeelnemingen het voorgaande jaar heeft uitgevoerd.

In het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen staat bijvoorbeeld welke deelnemingen er zijn aangegaan en afgestoten, hoe de deelnemingen zijn beheerd, hoe de deelnemingen financieel en operationeel hebben gepresteerd en hoe zij invulling hebben gegeven aan hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. De Staat als aandeelhouder legt geen verantwoording af over de manier waarop de staatsdeelnemingen hun taken uitvoeren, dat doen de deelnemingen zelf in hun eigen jaarverslag.

De Tweede Kamer wordt ook geïnformeerd over recent goedgekeurde investeringsvoorstellen van de staatsdeelnemingen, indien deze vooraf vastgestelde drempelbedragen overschrijden en door de algemene vergadering moeten worden goedgekeurd.

- 3.7 Over de verhouding tussen de publiekrechtelijke rechtspersoon als aandeelhouder en de democratische verantwoording daarover, geldt dat PS GS controleert bij de uitoefening van de rol van aandeelhouder. De controle ziet op de invulling van het aandeelhouderschap. Dit veronderstelt dat GS zich inspant om verantwoording af te leggen over de invulling en uitvoering van de aandeelhoudersrol, zodat PS de controlefunctie kunnen vervullen. PS controleren dus niet de deelneming zelf en

⁸ Protocol Verbonden Partijen, p. 3.

⁹ Zie de Nota deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022, par. 3.6.

¹⁰ Kamerstukken II 2019/20, 28 165, nr. 323.

¹¹ Zie de Nota deelnemingenbeleid Rijksoverheid 2022, par. 3.6.2.

moeten in die zin voorkomen dat zij teveel op de stoel van het bestuur van de deelneming gaan zitten, net zomin de aandeelhouder dat mag doen.

2. Welke wetgeving is van toepassing op de informatie die de provincie als aandeelhouder ontvangt en de besluiten die de aandeelhouder hierop neemt?

- 3.8 De provincie is een aandeelhouder zoals andere aandeelhouders. De provincie heeft als aandeelhouder niet méér of andere rechten of bevoegdheden, ook niet ten aanzien van informatie.
- 3.9 Boek 2 BW regelt alleen expliciet het informatierecht van de algemene vergadering. Dat informatierecht is neergelegd in artikel 2:107 lid 2 en 2:217 lid 2 BW:
- “Het bestuur en de raad van commissarissen verschaffen haar alle verlangde inlichtingen, tenzij een zwaarwichtig belang der vennootschap zich daartegen verzet.”
- 3.10 Het recht op inlichtingen komt volgens deze bepaling dus toe aan de algemene vergadering als zodanig, en dus niet aan individuele aandeelhouders. Niettemin nemen veel schrijvers aan dat ook individuele aandeelhouders inlichtingen van het bestuur en de raad van commissarissen kunnen verlangen, mits dit verzoek ter vergadering wordt gedaan.¹² De behandeling van het verzoek om inlichtingen en de verstrekking hiervan dienen in de algemene vergadering te worden gedaan.
- 3.11 De term ‘zwaarwichtig’ geeft aan dat het bestuur en de raad van commissarissen slechts in uitzonderingsgevallen mogen weigeren om de algemene vergadering inlichtingen te verschaffen. De beoordeling hiervan ligt bij het bestuur en de raad van commissarissen, niet bij de algemene vergadering. Als voorbeeld wordt in de memorie van toelichting genoemd het uitlekken van gegevens waardoor de concurrentiepositie van de onderneming wordt geschaad.¹³ Een ander voorbeeld is het onnodig ernstig schaden van verhoudingen binnen de vennootschap.
- 3.12 Hiermee regelt de wet enkel in welke gevallen de algemene vergadering recht heeft op informatie; de wet regelt niet expliciet hoe aandeelhouders met ontvangen informatie moeten omgaan. De algemene verplichting om te handelen in lijn met de redelijkheid en billijkheid (zoals neergelegd in artikel 2:8 lid 1 BW) geldt onverkort. Hieruit blijkt niet in hoeverre een aandeelhouder dergelijke informatie aan derden mag doorgeven of daarin inzage mag bieden.

¹² Zie o.a. Asser/Van Solinge & Nieuwe Weme 2-IIb 2019/6; Assink/Slagter 2013, par. 43, nr. 2; Van der Heijden, Van der Grinten en Dortmond 2013, nr. 203.1; Sanders-Westbroek, nr. 4.14; Vletter-van Dort 2001, IVO nr. 37, p. 65.

¹³ Zie Kamerstukken II 2008/09, 31746, 3, p. 15

3.13 Wel volgt in onze optiek uit (i) de mogelijkheid voor het bestuur en de raad van commissarissen om te weigeren informatie aan de algemene vergadering te verstrekken wegens een zwaarwichtig belang, dat onder meer bestaat bij het uitlekken van gegevens waardoor de concurrentiepositie wordt geschaad en (ii) de verplichting van de aandeelhouder om – ook ten aanzien van ontvangen informatie over de onderneming – in lijn met de redelijkheid en billijkheid te handelen, dat de aandeelhouder concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk moet behandelen. Hij heeft de concurrentiegevoelige informatie immers ontvangen in de veronderstelling en verwachting dat hij deze vertrouwelijk zal behandelen. Was die veronderstelling en verwachting er niet geweest bij het bestuur en de raad van commissarissen, dan stond het hen vrij om de verstrekking van deze informatie te weigeren op grond van artikel 2:217 lid 2 BW (omdat sprake is van een zwaarwichtig belang).

3.14 Dit betekent dat, wil een aandeelhouder concurrentiegevoelige informatie kunnen ontvangen van de vennootschap, hij de vertrouwelijkheid ervan moet kunnen waarborgen. Zo niet, dan kan de ondernemingsleiding zich op het standpunt stellen dat een zwaarwichtig belang van de vennootschap zich verzet tegen het verstrekken van deze informatie. Dat zou een verarming betekenen van de aandeelhoudersrol. De provincie zou dan immers een slechtere informatiepositie hebben en daarmee minder goed geïnformeerd haar aandeelhoudersbevoegdheden kunnen uitoefenen.

3. Wat betekent deze wetgeving (de rechten en plichten van aandeelhouders) in het licht van de verantwoordings- en informatieplicht van (de leden van) Gedeputeerde Staten uit hoofde van artikel 167 Provinciewet ten opzichte van Provinciale Staten, mede gegeven de kaders zoals vastgelegd in de Kadernota en Protocol Verbonden Partijen?

3.15 Uitgangspunt is dat (leden van) GS aan PS verantwoording schuldig is (zijn) over 'het gevoerde bestuur'. Voor (leden van) PS bestaat met het oog hierop – en zoals hiervoor in onderdeel 2 is toegelicht – een recht op inlichtingen. Onder het gevoerde bestuur moet in ieder geval worden begrepen de wijze waarop het aandeelhouderschap van de provincie wordt uitgeoefend. Dat betekent dat GS in beginsel gehouden is desgevraagd verantwoording af te leggen over het aandeelhouderschap.

3.16 Van de verantwoording over het gevoerde aandeelhouderschap moet – zoals toegelicht – worden onderscheiden de wijze waarop deelnemingen hun taken uitoefenen (bijvoorbeeld: de inrichting van de interne bedrijfsvoering en processen bij de deelnemingen, de afwegingen en keuzes ten aanzien van mogelijke investeringen en andere activiteiten van de deelnemingen, enz.). Daarover leggen de deelnemingen zelf verantwoording af in hun eigen jaarverslag. Het bestuur van een deelneming is

immers belast met het besturen van de vennootschap en is daarin in beginsel autonoom.¹⁴

- 3.17 De in de Kadernota en het Protocol Verbonden Partijen vastgelegde afspraken dat GS PS informeert over de deelnemingen middels een paragraaf 'Verbonden partijen' in de jaarlijkse begroting en de jaarrekening/het jaarverslag en middels de 'Planning en Control cyclus', waarbij bestuurlijke voortgangsrapportages met PS worden gedeeld, kunnen wij in dat licht dan ook goed volgen.
- 3.18 Het staat (leden van) PS evenwel vrij aanvullende vragen te stellen over het aandeelhouderschap ten aanzien van een deelneming. GS zal die inlichtingen in beginsel moeten verschaffen. In het Protocol wordt daar ook van uitgegaan (zie nr. 3.6 hierboven).
- 3.19 Bij verstrekking van die inlichtingen zal GS, in lijn met de bij vraag 2 beschreven redelijkheid en billijkheid, ervoor moeten waken dat geen concurrentiegevoelige informatie openbaar wordt gemaakt. Op de vraag hoe de provincie daar handen en voeten aan kan geven, gaan wij bij vraag 5 en 6 nader in.

4. Wie is eigenaar van (en heeft zeggenschap over) de documenten en informatie die de provincie Flevoland in het kader van haar aandeelhoudersrol van de vennootschappen heeft ontvangen? Hoe zit dat met besluiten van de algemene vergadering? Verandert dit standpunt wanneer de provincie 100% aandeelhouder is? Verandert dit standpunt als Gedeputeerde Staten besluit om op grond van de Provinciewet geheimhouding op de documenten op te leggen?

- 3.20 Wij begrijpen deze vraag zo dat u wilt weten of de omstandigheid dat documenten zijn opgesteld door of afkomstig zijn van een deelneming ertoe kan leiden dat de betreffende informatie niet onder de verantwoordings- en inlichtingenplicht van de provincie (GS) valt.
- 3.21 Dat is onzes inziens niet het geval. Voor de verantwoordings- en inlichtingenplicht is niet van belang wie eigenaar is van de informatie (nog los van de vraag wat "eigenaarschap" of "eigendom" in deze context precies inhoudt). Op het moment dat de provincie informatie ontvangt van een deelneming, kan (een lid van) PS om inlichtingen daaromtrent vragen. De omstandigheid dat informatie afkomstig is van of opgesteld is door een derde, is daarbij irrelevant, evenals de mate waarin de provincie als aandeelhouder betrokken is geweest bij de totstandkoming van de betreffende informatie. De omstandigheid dat GS besluit geheimhouding op te leggen leidt verder

¹⁴ Zie artikel 2:239 lid 1 BW. Deze bestuursautonomie is in de jurisprudentie uitgewerkt, zie onder meer Hoge Raad 13 juli 2007, NJ 2007/434, m.nt. J.M.M. Maeijer, JOR 2007/178, m.nt. M.P. Nieuwe Weme (ABN AMRO), r.o. 4.3. In gelijke zin: Hof Amsterdam (OK) 17 januari 2007, JOR 2007/42, m.nt. Blanco Fernández (Stork), r.o. 3.14; Hoge Raad 9 juli 2010, NJ 2010/544, m.nt. P. van Schilfgaarde, JOR 2010/228, m.nt. M.J. van Ginneken (ASMI), r.o. 4.4.1; Hoge Raad 20 april 2018, NJ 2018/331, m.nt. P. van Schilfgaarde, JOR 2018/142, m.nt. A.F.J.A. Leijten (Boskalis/Fugro), r.o. 3.3.6.

ook niet tot eigenaarschap en/of tot andere of nadere verplichtingen ten opzichte van de situatie waarin GS dat (nog) niet heeft gedaan.

- 3.22 Zien de gevraagde inlichtingen volgens GS niet op met zijn aandeelhouderschap verband houdende aangelegenheden en acht hij het daarom niet geraten de gevraagde inlichtingen te verstrekken, dan kan hij dat meedelen aan PS. Het is evenwel aan de (de leden van) PS of met dat antwoord genoeg wordt genomen. GS heeft daarnaast de mogelijkheid PS onder geheimhouding te informeren over als aandeelhouder ontvangen informatie (zie daarover de vragen 5 en 6).

5. Mag de provincie de door de aandeelhouder(s) ontvangen informatie en de door de algemene vergadering van aandeelhouders genomen besluiten delen met Provinciale Staten? En zo ja, onder welke voorwaarden? Zijn er waarborgen te treffen?

- 3.23 De inlichtingenplicht is door de wetgever als belangrijke voorwaarde gezien voor de uitoefening van een goede controle door PS.¹⁵ In zoverre berust op GS in uitgangspunt de plicht om de door (een lid van) PS gevraagde inlichtingen te verstrekken, ook als dat gaat om informatie die is verkregen in hoedanigheid van aandeelhouder. Van strijd met het openbaar belang (als bedoeld in artikel 167 lid 3 Provinciewet) zal slechts in uitzonderlijke gevallen sprake zijn.
- 3.24 Wel zal bij ieder verzoek om inlichtingen rondom een deelneming, vanwege de verplichtingen die op grond van boek 2 BW op de provincie als aanhouder rusten, moeten worden nagegaan of een verplichting tot geheimhouding moet worden opgelegd. Informatie over (de werkzaamheden van) een deelneming kan niet in het openbaar met PS worden gedeeld als dat de concurrentie- en onderhandelingspositie van die deelneming schaadt (als bedoeld in artikel 5.1 lid 1 sub c Woo en 5.1 lid 2 sub f Woo; vgl. nummer 3.13 hierboven). Daarnaast speelt het belang dat de provincie als aandeelhouder op vertrouwelijke basis moet kunnen overleggen met de organen van de deelneming. Zou die vertrouwelijkheid niet kunnen worden geborgd, dan kan dat het goed functioneren van de provincie als aandeelhouder schaden (artikel 5.1 lid 2 sub i Woo; vgl. ook nummer 3.14 hierboven). Ook andere in artikel 5.1 lid 1 en 2 Woo genoemde gronden kunnen nopen tot het opleggen van een verplichting tot geheimhouding.

Of voornoemde gronden geheimhouding van informatie daadwerkelijk rechtvaardigen, moet de provincie wel per geval beoordelen op basis van de dan voorliggende informatie. Vgl. Rb. Amsterdam 17 juni 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:4687, waarin de rechtbank niet aannemelijk achtte dat openbaarmaking van bepaalde tussen de Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij en het Ministerie van Financiën gewisselde documenten ertoe

¹⁵ Vgl. Kamerstukken II 2000/01, 27751, nr. 3, p. 31.

zou leiden dat de minister zijn taak als pseudo-aandeelhouder niet goed meer zou kunnen uitoefenen.¹⁶

3.25 Is sprake van informatie die niet in het openbaar met PS kan worden gedeeld, dan zal GS dus een verplichting tot geheimhouding moeten opleggen alvorens hij de informatie aan PS verstrekt. De leden van PS zijn vervolgens verplicht die geheimhouding in acht te nemen (artikel 86 lid 2 Provinciewet). Schending van de verplichting tot geheimhouding is strafbaar op grond van artikel 272 Wetboek van Strafrecht ("Sr"). In dat geval zal vanuit de provincie in beginsel aangifte moeten worden gedaan.

3.26 Daarnaast heeft PS de mogelijkheid om te besluiten dat een lid dat de geheimhouding schendt, voor de duur van maximaal drie maanden geen geheime informatie verstrekt krijgt (artikel 86 lid 5 Provinciewet). Een dergelijk besluit van PS staat los van de beoordeling van de strafbaarheid van schending van de geheimhouding in de zin van artikel 272 Sr.

6. Kunt u adviseren op welke wijze de provincie, en Gedeputeerde Staten in het bijzonder, 100% geheimhouding kan borgen indien informatie ook met Provinciale Staten wordt gedeeld gelet op artikel 85 lid 2 jo. 86 lid 4 Provinciewet? Kunnen Provinciale Staten juridisch gezien eigenstandig over het opheffen van geheimhouding (en dus openbaarmaking) beslissen, gezien de relatie tussen aandeelhouder en de besloten vennootschap en het eigendom van het betreffende document. En zo ja, onder welke juridische voorwaarden kan dit dan?

3.27 Op het moment dat GS informatie onder geheimhouding aan PS verstrekt, is PS – vanwege het hoofdschap van PS – exclusief bevoegd de geheimhouding op te heffen (artikel 86 lid 4 Provinciewet). PS heeft daarmee het laatste woord over het voortduren van de geheimhouding.¹⁷ Dat opheffing van de geheimhouding de relatie tussen de provincie als aandeelhouder en de deelneming onder druk kan zetten en/of de deelneming kan schaden, is daarmee een belang dat PS zal moeten meewegen bij de beslissing om al dan niet over te gaan tot opheffing van de geheimhouding.

3.28 Het is gelet daarop van belang dat PS goed wordt voorgelicht over de reden en het belang van geheimhouding van informatie over een deelneming, alvorens GS die informatie onder geheimhouding aan PS verstrekt.

3.29 Verder wijzen wij nog op de mogelijkheid om tijdens een vergadering met gesloten deuren (als bedoeld in artikel 23 lid 2 Provinciewet) de geheime informatie te

¹⁶ Hoewel het hier om een Wob-zaak ging – en dus niet om de vraag of informatie onder geheimhouding aan PS kan worden verstrekt – achten wij deze uitspraak evenwel relevant voor de vraag of de uitzonderingsgrond van de Wob en thans de Woo die dient ter bescherming van het goed functioneren van de overheid, een reden kan zijn om als aandeelhouder ontvangen informatie geheim te houden.

¹⁷ Kamerstukken II 2019/20, 35 546, nr. 3.

bespreken. Onder omstandigheden kan dit een alternatief zijn voor het verstrekken van inlichtingen.

7. Kunt u criteria geven op grond waarvan een bepaalde handelswijze kan worden toegepast? Op basis hiervan kunnen wij als provincie transparant aangeven hoe wij met stukken als aandeelhouder zullen omgaan.

- 3.30 De provincie moet als aandeelhouder handelen in lijn met de redelijkheid en billijkheid (artikel 2:8 BW), wat onder meer met zich brengt dat de provincie moet voorkomen dat concurrentiegevoelige informatie uitlekt. De deelneming kan bovendien weigeren om informatie te verstrekken aan de provincie (als aandeelhouder), indien de provincie concurrentiegevoelige informatie niet geheim kan houden (artikel 2:217 lid 2 BW).
- 3.31 Wil de provincie als aandeelhouder concurrentiegevoelige informatie kunnen ontvangen, wat de goede en geïnformeerde uitoefening van aandeelhoudersbevoegdheden bevordert, dan is het dus zaak te voorkomen dat concurrentiegevoelige informatie openbaar wordt. De provincie moet daar aldus acht op slaan, zowel wanneer zij (GS) uit zichzelf informatie aan PS verstrekt als wanneer zij dat desgevraagd doet.
- 3.32 In aangewezen gevallen zal GS in verband met de concurrentiegevoelige aard van de aan PS te verstrekken informatie geheimhouding moeten opleggen (als bedoeld in artikel 84 jo. 85 lid 2 Provinciewet, op grond van de in artikel 5.1 lid 1 en 2 genoemde belangen). Omdat PS na verstrekking exclusief bevoegd zijn de geheimhouding op te heffen, is het zaak PS goed te informeren over de reden voor het opleggen van de verplichting tot geheimhouding en het belang bij geheimhouding. Mocht er onvoldoende zekerheid zijn dat de verplichting tot geheimhouding op de informatie zal blijven rusten, terwijl dat in de ogen van GS wel noodzakelijk is (mede in het licht van de eisen van redelijkheid en billijkheid die de provincie als aandeelhouder in acht moet nemen), dan zou GS naar een andere modus kunnen zoeken om PS te informeren
- 3.33 Daarbij merken wij op dat de verantwoordingsplicht van GS betrekking heeft op de wijze waarop de provincie het aandeelhouderschap uitoefent, niet op de wijze waarop de deelneming zelf als onderneming opereert (zie daarover ook nr. 3.7 hierboven). Dit kan dan ook als uitgangspunt worden genomen bij de wijze waarop de provincie (GS) PS informeert over haar aandeelhouderschap.

4 Afsluiting

- 4.1 Tot zover ons advies. Vanzelfsprekend zijn wij graag beschikbaar voor overleg of de beantwoording van nadere vragen.

Overzicht bevoegdheden algemene vergadering van aandeelhouders bij privaatrechtelijke verbonden partijen

Bijlage bij 'Mededeling Informatierecht Provinciale Staten bij privaatrechtelijke verbonden partijen'

Disclaimer:

Deze bijlage is voor uw Staten gemaakt om de rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij de vennootschappen zo goed mogelijk te duiden. De rollen van andere organen van de vennootschap, zoals Raad van Commissarissen en het bestuur zijn buiten beschouwing gelaten. De provincie heeft vanuit haar rol als aandeelhouder stemrecht tijdens de algemene vergadering.

In deze bijlage zijn de statuten (peildatum 1 december 2023) van de vennootschappen geparafraseerd. Hierdoor komen nuances, zoals voorliggende advies- of goedkeuringsrecht van andere vennootschappelijke organen niet of minder naar voren. Ook bevoegdheden rondom aangelegenheden, die niet of zeer uitzonderlijk voorkomen (bijvoorbeeld goedkeuren van aanvraag tot surseance van betaling of faillissement door de onderneming zelf) zijn hierin, omwille van de leesbaarheid, niet opgenomen. De gemiddelde omvang van de Statuten per vennootschap is 20 pagina's. Bij besluitvorming door Gedeputeerde Staten, in haar rol als aandeelhouder, wordt altijd uitgegaan van de vigerende statuten van de vennootschap.

Aan deze bijlage kunnen geen rechten worden ontleend.

1. Afvalzorg Holding N.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2.1 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Deze luiden:
“De vennootschap heeft ten doel:

- a. het zorgdragen voor de continuïteit van de eindverwerking van afval, door middel van storten met inachtneming van maatschappelijk verantwoord milieubeheer en door overheden vastgesteld milieubeleid;
- b. het verwerven, ontwikkelen, beheren, exploiteren, verduurzamen en afwerken van afvalstortlocaties;
- c. het uitvoeren van zorg- en nazorgactiviteiten bij geopende en gesloten afvalstortlocaties, bij bodemsaneringslocaties en civieltechnische werken;
- d. het zorgdragen voor de verkrijging van veilige en maatschappelijk aanvaarde eindbestemmingen van startlocaties; en
- e. de bevordering van de circulaire economie en duurzame ontwikkelingen”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Ontheffing verlenen aan kwaliteitseisen aan aandeelhouders bij nieuwe aandeelhouders.
- Besluiten tot uitgifte van aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen:

- Benoemen van commissarissen op basis van voordracht Raad van Commissarissen, tenzij de algemene vergadering de voordracht afwijst.
- Voordragen van kandidaat-commissarissen bij de raad van commissarissen.
- Vaststellen rooster van aftreden Raad van Commissarissen.
- Vaststellen van de bezoldiging van ieder lid van de Raad van Commissarissen.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Vaststellen van de grenzen van het beloningsbeleid van het bestuur.
- Goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent een belangrijke verandering van identiteit of karakter van de vennootschap, waaronder:
 - Overdracht van de (vrijwel gehele) onderneming aan een derde.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.
 - Het nemen of afstoten van een deelneming indien die meer dan een derde van de activa bedraagt of als deze lager is dan € 5 miljoen dan geldt het bedrag van € miljoen als ondergrens voor goedkeuring.
 - (des)investeringen van € 5 miljoen of meer.
- Voorafgaand aan het vaststellen van het bedrijfsplan door de Raad van Commissarissen oordelen of de langjarige strategische lijn van de vennootschap en de jaarlijks geformuleerde speerpunten voldoende tot uiting komen in het bedrijfsplan.
- Op voordracht van de Raad van Commissarissen de opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

2. Groeifonds Flevoland B.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt: “Het doel van de vennootschap is het versterken van de economische structuur en het stimuleren van de werkgelegenheid in de provincie Flevoland door:

- a. het beheer van de aan de vennootschap toevertrouwde middelen en al hetgeen hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn;
- b. het participeren in, zich op andere wijze interesseren bij, het voeren van beheer over en het financieren van vennootschappen en andere ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan de optimalisering van de economische structuur in de provincie Flevoland, alsook het aangaan en verstrekken van (achtergestelde) geldleningen. Het is de vennootschap niet toegestaan om zakelijke of persoonlijke zekerheden te verstrekken ten behoeve van derden.
- c. het verrichten van alle handelingen, die met het voorstaande in de ruimste zinverband houden of daarmee bevorderlijk kunnen zijn”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Besluiten tot uitgifte van aandelen, verminderen van geplaatst kapitaal en het inkopen van eigen aandelen (gekwalficeerde meerderheid).
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen¹:

- Besluiten tot het instellen en opheffen van een Raad van Commissarissen.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van individuele commissarissen.
- Vaststellen van het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Commissarissen.
- Toekennen van bezoldiging aan individuele commissarissen.
- Zolang er geen Raad van Commissarissen is, komen de statutaire bevoegdheden van dit orgaan zoveel mogelijk toe aan de algemene vergadering.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het Investeringscommissie:

- Besluiten tot het instellen en opheffen van een Investeringscommissie.
- Vaststellen van de profielschets van de Investeringscommissie.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van leden van de Investeringscommissie.
- Vaststellen van een reglement waarin:
 - de kwaliteitseisen, vergoeding en onafhankelijkheidseisen aan de leden van de commissie zijn vastgelegd.
 - de taak en werkwijze van de Investeringscommissie zijn vastgelegd.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Vaststellen of wijzigen van het strategisch beleid van de vennootschap (gekwalficeerde meerderheid).
- Het geven van een beleids- of aandeelhoudersinstructie of anderszins te geven aanwijzingen betreffende de algemene lijnen van het te volgen beleid met betrekking tot de vennootschappelijke doelstellingen en de algemene lijnen van het te volgen financiële, sociale en economische beleid.
- Het vaststellen van het aantal bestuurders alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van de bestuurder(s).
- Vaststellen van bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van de individuele bestuurder(s).

¹ Tot op heden is er geen Raad van Commissarissen ingesteld.

- Vaststellen of wijzigen van het bestuursreglement.
- Vaststellen of wijzigen van het Investeringsreglement.
- Vooraf goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent belangrijke verandering van de identiteit of karakter van de vennootschap², waaronder:
 - Besluiten omtrent registergoederen (o.a. verkrijgen, vervreemden, leasen).
 - Verkrigen van bankkredieten.
 - Verstrekken van financieringen aan of deelnemen in kapitaal van een andere vennootschap, anders dan beschreven in het Investeringsreglement.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.
 - Investerings die groter of gelijk zijn aan één vierde gedeelte van het geplaatst kapitaal met reserves.
 - het aanstellen van functionarissen met een doorlopende vertegenwoordigingsbevoegdheid (samen met bevoegdheden en titulatuur).
- Vaststellen van de begroting voor het daaropvolgende boekjaar².
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

² Formeel een bevoegdheid van de Raad van Commissarissen, maar die bij het ontbreken van dit orgaan toekomt aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

3. Horizon B.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt: “Het doel van de vennootschap is het versterken van de economische structuur en het stimuleren van de werkgelegenheid in de provincie Flevoland door:

- a. het bevorderen van het economisch ontwikkelingsproces in de provincie, gericht op bedrijfsinnovatie, het aantrekken en versterken van bedrijven alsmede het tot stand doen komen van een duurzame bedrijfsomgeving;
- b. het deelnemen in, zich op andere wijze interesseren bij, het voeren van beheer over en het financieren van vennootschappen en andere ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de provincie Flevoland, alsook het aangaan en verstrekken van geldleningen en het verstrekken van zekerheden;
- c. het verlenen van overige diensten, in het bijzonder maar niet daartoe beperkt voor de uitvoering en ontwikkeling van projecten op economisch terrein in de provincie;
- d. alsmede al hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Besluiten tot uitgifte van aandelen, verminderen van geplaatst kapitaal en het inkopen van eigen aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen:

- Vaststellen van omvang aantal commissarissen (tussen 1 en 5).
- Vaststellen profielschets van de Raad van Commissarissen.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van individuele commissarissen.
- Toekennen van bezoldiging aan individuele commissarissen.
- Zolang er geen Raad van Commissarissen is, komen de statutaire bevoegdheden van dit orgaan zoveel mogelijk toe aan de algemene vergadering.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het Investeringscomité³:

- Besluiten tot het instellen en opheffen van een Investeringscomité.
- Vaststellen profielschets van het Investeringscomité.
- Vaststellen van een reglement voor het Investeringscomité waarin de kwaliteitseisen, vergoeding en onafhankelijkheidseisen van het Investeringscomité zijn vastgelegd.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Het geven van een beleids- of aandeelhoudersinstructie of anderszins te geven aanwijzingen betreffende de algemene lijnen van het te volgen beleid met betrekking tot de vennootschappelijke doelstellingen en de algemene lijnen van het te volgen financiële, sociale en economische beleid.
- Het vaststellen van het aantal bestuurders alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van de bestuurder(s).
- Vaststellen van het beleid omtrent bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van het bestuur.

³ Tot op heden is er binnen de vennootschap geen Investeringscomité ingesteld.

- Vooraf goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent belangrijke verandering van de identiteit of karakter van de vennootschap, waaronder:
 - Overdracht van de (vrijwel gehele) onderneming aan een derde.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.
 - Wijzigen van de juridische structuur van de vennootschap.
 - Het vaststellen of wijzigen van strategische plannen.
 - Vaststellen of wijzigen van het beloningsbeleid ten aanzien van het personeel van de vennootschap.
 - Ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden, alsmede het beëindigen van arbeidsovereenkomsten van een aanmerkelijk aantal werknemers.
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

4. Ontwikkeling Maatschappij Airport Lelystad Almere (OMALA) N.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt:

1. “De vennootschap heeft ten doel het organiseren, ontwikkelen, financieren, adviseren met betrekking tot en doen uitvoeren van bouwprojecten, alsmede het voor eigen rekening of rekening van derden verkrijgen, vervreemden, bezwaren, exploiteren, huren en verhuren of het op enige andere wijze gebruik maken van onroerende zaken en andere registergoederen, alsmede de bemiddeling hierin, zomede het deelnemen in, het op andere wijze een belang nemen in, het voeren van beheer over andere ondernemingen, van welke aard ook, en voorts het financieren van derden en het op enigerlei wijze stellen van zekerheid of het zich verbinden voor verplichtingen van derden en ten slotte al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
2. De vennootschap heeft voorts ten doel het optreden als beherend vennoot in commanditaire vennootschappen of personenvennootschappen die een doel hebben dat gelijk of vergelijkbaar is met dat van de vennootschap”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Ontheffing verlenen aan kwaliteitseisen aan aandeelhouders bij nieuwe aandeelhouders.
- Besluiten tot uitgifte van aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming (directie doet een voorstel), inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen:

- Vaststellen van het aantal commissarissen alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van individuele commissarissen.
- Vaststellen van de bezoldiging van ieder lid van de Raad van Commissarissen.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Vaststellen van aantal directeuren alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van individuele directeuren.
- Het geven van aanwijzingen betreffende de algemene lijnen van het te voeren financiële, sociale, economische en het personeelsbeleid.
- De algemene vergadering kan besluiten om directiebesluiten aan goedkeuring van de algemene vergadering te onderwerpen.
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

5. Sportservice Flevoland B.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt:
“Het doel van de vennootschap is:

- a. het bedienen van de van de Provincie Flevoland afgeleide publieke taak, strekkende tot bevordering van sportbeoefening binnen de Provincie Flevoland en ondersteuning van het daarmee gemoeide maatschappelijk belang;
- b. het deelnemen in, zich op andere wijze interesseren bij, het voeren van beheer over en het financieren van vennootschappen en andere ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan de economische ontwikkeling van de provincie Flevoland, alsook het aangaan en verstrekken van geldleningen en het verstrekken van zekerheden;
- c. het verlenen van overige dienen, in het bijzonder maar niet daartoe beperkt, voor de uitvoering en ontwikkeling van projecten op economisch terrein in de provincie.
- d. Alsmede hetgeen met een en ander verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Besluiten tot uitgifte van aandelen, verminderen van geplaatst kapitaal en het inkopen van eigen aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen:

Geen. Deze vennootschap heeft geen Raad van Commissarissen en de Statuten voorzien ook niet in deze mogelijkheid.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Het geven van een beleids- of aandeelhoudersinstructie of anderszins te geven aanwijzingen betreffende de algemene lijnen van het te volgen beleid met betrekking tot de vennootschappelijke doelstellingen en de algemene lijnen van het te volgen financiële, sociale en economische beleid.
- Het vaststellen van het aantal bestuurders alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuurder(s).
- Vaststellen van het beleid omtrent bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van het bestuur alsmede het vaststellen van de bezoldiging van de individuele bestuurder(s).
- Vooraf goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent belangrijke verandering van de identiteit of karakter van de vennootschap, waaronder:
 - Overdracht van de (vrijwel gehele) onderneming aan een derde.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.
 - Wijzigen van de juridische structuur van de vennootschap.
 - Vaststellen of wijzigen van strategische plannen, waaronder de (meer)jarenplannen en de begroting van de vennootschap.
 - Het nemen of vervreemden van aandelen of verstrekken van financiering in een andere vorm.
 - Het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van onroerende goederen.
 - Vaststellen beloningsbeleid ten aanzien van het personeel van de vennootschap.
 - Ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden, alsmede het beëindigen van arbeidsovereenkomsten van een aanmerkelijk aantal werknemers.
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

6. TMI Proof of Concept Fonds Flevoland B.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt:

“De vennootschap heeft als doel:

- a. Het beheer van de aan de vennootschap toevertrouwde middelen al hetgeen hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn;
- b. het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook;
- c. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn;
- d. het verrichten van administratie- en boekhoudwerkzaamheden. “

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Besluiten tot uitgifte van aandelen, verminderen van geplaatst kapitaal en het inkopen van eigen aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen⁴:

- Besluiten tot het instellen en opheffen van een Raad van Commissarissen.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van individuele commissarissen.
- Vaststellen van het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Commissarissen.
- Toekennen van bezoldiging aan individuele commissarissen.
- Zolang er geen Raad van Commissarissen is, komen de statutaire bevoegdheden van dit orgaan zoveel mogelijk toe aan de algemene vergadering.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het Investeringscomité:

- Besluiten tot het instellen en opheffen van een Investeringscomité.
- Benoemen, schorsen en ontslaan van leden van het Investeringscomité.
- Toekennen van bezoldiging aan individuele leden van het Investeringscomité.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Vaststellen aantal bestuurders en het benoemen, schorsen en ontslaan van de bestuurder(s).
- Vaststellen van bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van de individuele bestuurder(s).
- Goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent het aanstellen van functionarissen met een doorlopende vertegenwoordigingsbevoegdheid (samen met bevoegdheden en titulatuur).
- Vaststellen van het regulier jaarplan voor het daaropvolgende boekjaar.
- Vaststellen van (tussentijdse wijzigingen van) het Investeringsreglement.
- Vooraf goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent belangrijke verandering van de identiteit of karakter van de vennootschap⁵, waaronder:
 - Vaststellen en wijzigen bestuursreglement.
 - Besluiten omtrent registergoederen (o.a. verkrijgen, vervreemden, leasen).
 - Verkrijgen van bankkredieten.
 - Verstrekken van financieringen aan of deelnemen in kapitaal van een andere vennootschap, anders dan beschreven in het Investeringsreglement.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.

⁴ Tot op heden is er geen Raad van Commissarissen ingesteld.

⁵ Formeel een bevoegdheid van de Raad van Commissarissen, maar die bij het ontbreken van dit orgaan toekomt aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

- Investerings die groter of gelijk zijn aan één vierde gedeelte van het geplaatst kapitaal met reserves.
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.

7. Visit Flevoland B.V.

Vennootschappelijk doel:

In artikel 2 van de Statuten zijn de doelen van de vennootschap vastgelegd. Dit artikel luidt:
“Het doel van de vennootschap is:

- a. het bedienen van de van de Provincie Flevoland afgeleide publieke taak, strekkende tot bevordering van toerisme, congressen en andere manifestaties binnen de Provincie Flevoland en ondersteuning van het daarmee gemoeide economisch en maatschappelijk belang;
- b. het oprichten van en deelnemen in vennootschappen en organisaties met daaraan verwant oogmerk, het beheren of voeren van bestuur over zodanige vennootschappen en organisaties alsmede het financieren of doen financieren daarvan;
- c. het verkrijgen, beheren en vervreemden van registergoederen en roerende-zaken, effecten en andere waardepapieren, het ter leen opnemen en ter leen verstrekken van gelden, alsmede het stellen van zekerheden ook voor schulden van derden; en voorts het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn”.

Vanuit de Statuten van de vennootschap heeft de algemene vergadering van aandeelhouders diverse bevoegdheden. Deze bevoegdheden zijn hieronder samengevat en geclusterd per rol.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders bij aandelen/winst:

- Besluiten tot uitgifte van aandelen, verminderen van geplaatst kapitaal en het inkopen van eigen aandelen.
- Besluiten tot winstbestemming, inclusief uit te keren (interim) dividend.
- Besluiten over statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding van de vennootschap.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van de Raad van Commissarissen:

Geen. Deze vennootschap heeft geen Raad van Commissarissen en de Statuten voorzien ook niet in deze mogelijkheid.

Rol van de algemene vergadering van aandeelhouders ten aanzien van het bestuur van de vennootschap:

- Het geven van een beleids- of aandeelhoudersinstructie of anderszins te geven aanwijzingen betreffende de algemene lijnen van het te volgen beleid met betrekking tot de vennootschappelijke doelstellingen en de algemene lijnen van het te volgen financiële, sociale en economische beleid.
- Het vaststellen van het aantal bestuurders alsmede het benoemen, schorsen en ontslaan van de bestuurder(s).
- Vaststellen van het beleid omtrent bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van het bestuur alsmede het vaststellen van de bezoldiging van de individuele bestuurder(s).
- Vooraf goedkeuren van bestuursbesluiten omtrent belangrijke verandering van de identiteit of karakter van de vennootschap, waaronder:
 - Overdracht van de (vrijwel gehele) onderneming aan een derde.
 - Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon.
 - Wijzigen van de juridische structuur van de vennootschap.
 - Vaststellen of wijzigen van strategische plannen, waaronder de (meer)jarenplannen en de begroting van de vennootschap.
 - Het nemen of vervreemden van aandelen of verstrekken van financiering in een andere vorm.
 - Het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van onroerende goederen.
 - Vaststellen of wijzigen van het beloningsbeleid ten aanzien van het personeel van de vennootschap.
 - Ingrijpende wijzigingen in de arbeidsomstandigheden, alsmede het beëindigen van arbeidsovereenkomsten van een aanmerkelijk aantal werknemers.
- De opdracht tot de controle van de jaarrekening aan de accountant te verlenen.
- Vaststellen van de jaarrekening van de vennootschap.